

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobců: **a) JUDr. M. Ů., b) Ateliér pro životní prostředí, o. s.**, se sídlem v Praze 4, Ve svahu 1, IČO: 693 47 760, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem v Praze 1, Mariánské náměstí 1, **za účasti: I. CENTRAL GROUP a.s.**, se sídlem v Praze 4, Na Strži 1702/65, IČO: 639 99 102, **II. P. M., III. MUDr. M. B., IV. Městská část Praha 5**, se sídlem v Praze 5, nám. 14. října, IČO: 000 63 631, zastoupena JUDr. Ivanou Syrůčkovou, advokátkou se sídlem v Praze 5, Plzeňská 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. S-MHMP 144725/2011/OST/Če ze dne 12. 12. 2011,

t a k t o :

- I. Výrok I. rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 12. 12. 2011, č. j. S-MHMP 144725/2011/OST/Če se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) JUDr. M. Ů. náhradu nákladů řízení ve výši 6.800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci b) Ateliéru pro životní prostředí náhradu nákladů řízení ve výši 6.800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Osoby zúčastněné na řízení n e m a j í právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaný zamítl společné odvolání obou žalobců, jakož i odvolání podaná několika dalšími účastníky správního řízení, a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 5, odboru územního rozhodování č. j. OUR.Sm.p.2399-7935/08-Če-UR ze dne 30. 3. 2009, jímž byla při ulici U Nikolajky v Praze 5 umístěna stavba označená jako „Nová Nikolajka“. Předmětem této stavby byly dva bytové domy A a B, komunikace, vodovodní řad a přípojky, kanalizační stoky, přípojky, drenáže a vsakovací jímky, plynovodní řad a přípojky, opěrné zdi a zařízení staveniště, a to na pozemcích parc. č. 2469, 2399, 2400, 2401/2, 2404/8, 4903/01, 2460/6 a 4905 v k. ú. Smíchov.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci dne 23. 2. 2012 resp. 28. 2. 2012 obsahově téměř shodné žaloby, v nichž namítli, že správní orgány při posouzení imisní situace vyšly z již neaktuální rozptylové studie vyhotovené v roce 2008 na základě hodnot naměřených AIM v roce 2007. V dané lokalitě se však žádná AIM nenachází, uvedené hodnoty jsou systémově nejistou extrapolací hodnot z často vzdálených lokalit; kontrolní měření provedeno nebylo, tudíž nelze údaje verifikovat. I tato rozptylová studie nicméně konstatovala překračování denních limitů pro polétavý prach frakce PM₁₀, tedy nadlimitní hodnoty, které se od roku 2007 nepochybně ještě zvýšily, a k dalšímu prohlubování protiprávního stavu přispěje i umísťovaná stavba. Od jara 2011 navíc platí povinnost sledovat a vyhodnocovat i koncentrace zdravotně nejrizikovější, nejjemnější frakce polétavého prachu, tedy částice PM_{2,5}; tomuto požadavku studie nevyhověla a žalovaný tuto problematiku zcela opomněl.

Další výhrada žalobců směřovala vůči nedostatečnosti posouzení problematiky vzniku zcela nežádoucí lokální dominanty - zejména kvůli extrémně dlouhým fasádám zamýšlených staveb v kontextu převažující zástavby území viladomy a vilami, tedy bodovou zástavbou v zahradách. Žalovaný se vůbec nepokusil vyvrátit argumentaci žalobců, jeho stanovisko je naprosto nedostatečné a zcela povrchní.

Napadené rozhodnutí je dle názoru žalobců nezákonné rovněž kvůli neaktuální právní formě stanoviska orgánu státní památkové péče z 29. 6. 2004, jež Ministerstvo kultury nyní nemohlo přezkoumat, a žalobci tak byli zbaveni možnosti řádného obsahového přezkumu. Namísto toho, aby žalovaný územní rozhodnutí z tohoto důvodu zrušil, odvolával se na právní moc předmětného stanoviska, které se však vztahovalo k jiné DÚR a odlišnému řešení některých částí obytného souboru.

Žalovaný se dále dostatečně nevypořádal s rozporem mezi dvěma znaleckými posouzeními oslunění z roku 2014, studií Ing. Kaňky, Ph.D. předloženou žalobci a studií společnosti STOPRO předloženou stavebníkem. Ze srovnávacích tabulek ve studii

předložené žalobci je naprosto jasné, že podmínky denního osvětlení a oslunění jsou v současném stavu vyhovující a vlivem stavby se zhorší pod úroveň požadovanou ČSN, tedy zákonem nepřipustným způsobem. Žalobci navrhli, aby byl v případě rozdílných výsledků dvou studií vypracován ústavem revizní posudek. Žalovaný se namísto toho spokojil s novou studií Ing. Kaňky, PhD., tentokrát vypracovanou za peníze stavebníka, jež najednou dospěla k závěru, že vše je v pořádku. Uvěřením jednostranným podkladům stavebníka představuje zcela neobjektivní postup, a argument žalovaného, že žalobci nepředložili žádný materiál dokládající pochybení, není na místě, neboť k tomu nejsou žalobci kvalifikováni.

Žalobci dále namítli, že nebyl přezkoumán soulad stavby se zákonem č. 20/1987 Sb. a s vyhláškou 10/1993 Sb. hl. m. Prahy, chybělo příslušné závazné stanovisko, a že se žalovaný s touto stěžejní námitkou nevypořádal; odkaz stavebního úřadu na 5 let staré rozhodnutí OPP MHMP, vztahující se k jiné DÚR a k odlišnému řešení některých částí souboru, nelze nyní použít. Předmětem ochrany dle uvedených předpisů je urbanistická struktura zástavby lokality, historický půdorys a jemu odpovídající hmotová a prostorová skladba. Při stavebních činnostech v zóně je povinností zohlednit stávající měřítko zástavby i prostorové uspořádání a novostavby musí být přiměřené památkovému významu zóny.

Následně žalobci zopakovali své výhrady vůči architektonické a urbanistické vhodnosti umísťované stavby, která svým půdorysem a dlouhými fasádami nezapadá do prostředí bodové zástavby; žalovaný k této námitce dle tvrzení žalobců toliko konstatoval, že záměr je v souladu s uvedenými ustanoveními OTTP. Kromě toho žalobci namítli, že vztahování nové zástavby, jež vyšroubuje koeficienty nadoraz ($KPP_{stavby} = 0,79943$, $KPP_{podle\ územního\ plánu} = 0,8$), k novostavbě na pozemku parc. č. 2401 je neadekvátní, neboť i tato budova představuje v lokalitě závalu. Na neregulované části stavebního pozemku by měla být naopak uplatněna zásada, že ve stabilizovaném území není stanovena míra využití území; z hlediska limitů rozvoje je možné pouze zachování, dotvoření a rehabilitace stávající urbanistické struktury bez možnosti další rozsáhlé stavební činnosti. Žalobci k tomu dodali, že v případě umístění jedné takové stavby bude třeba o obdobných případech rozhodovat bez nedůvodných rozdílů.

Vzhledem k uvedenému žalobci navrhli, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl důvodnost veškerých žalobních námitek a podotkl, že se s nimi v přezkoumávaném rozhodnutí vypořádal. K jednotlivým žalobním bodům odkázal na příslušné pasáže tohoto rozhodnutí.

Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V doplnění žaloby ze dne 10. 2. 2014 žalobce a) obsáhle argumentoval, že umísťovanou stavbou dojde k překročení maximální povolené míry využití území ($KPP = 0,8$), a tento svůj názor doložil odborným posouzením doc. Ing. arch. Jana Mužíka, CSc. ze dne 31. 1. 2014.

V druhém doplnění žaloby ze dne 4. 3. 2014 žalobce a) popsal další důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí, konkrétně upozornil na rizika spojená s nestabilitou svahu, s opatřeními ovlivňujícími hladinu podzemní vody a na nadlimitní dopravní zatížení a nevhodné dopravní řešení umístované stavby.

Městský soud v Praze nejprve shledal, že jsou splněny podmínky řízení, obě žaloby jsou přípustné, byly podány včas a osobami oprávněnými. Následně soud vycházej ze skutkového a právního stavu, jenž zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí, na základě podaných žalob přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], při čemž nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti.

Jelikož obě žaloby směřovaly proti témuž rozhodnutí žalovaného a s výjimkou jednoho žalobního bodu jsou totožné, spojil soud usnesením ze dne 8. 4. 2016 obě řízení ke společnému projednání.

Žádný z účastníků řízení na výzvu soudu výslovně nepožádal o nařízení ústního jednání, soud proto postupoval dle § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci bez nařízení jednání.

Žaloba směřuje proti rozhodnutí o umístění stavby, soud se proto nejprve zabýval tím, v jakém rozsahu mohou jednotliví žalobci v řízení před soudem uplatňovat své námitky.

Žalobce b) je spolek (dříve občanské sdružení), jehož hlavním posláním v době zahájení územního řízení byla dle jeho stanov ochrana přírody a krajiny; dalšími cíli pak byla mimo jiné ochrana životního prostředí a veřejného zdraví či působení k zachování kulturních a památkových hodnot sídel i krajiny. Účastníkem územního řízení se žalobce b) stal na základě § 70 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, dle něž občanské sdružení, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, je oprávněno, pokud má právní subjektivitu, požadovat u příslušných orgánů státní správy, aby bylo předem informováno o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny chráněné podle tohoto zákona. Těmito zájmy jsou ochrana volně žijících živočichů, planě rostoucích rostlin a jejich společenstev, nerostů, hornin, paleontologických nálezů a geologických celků, ekologických systémů a krajinných celků, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

Žalobce b) má pravdu v tom, že se jeho námitky nemusí striktně týkat jen právě vypočtených chráněných zájmů. Nejvyšší správní soud totiž dovodil, že žalobní legitimace občanských sdružení založených na ochranu přírody není omezena předmětem zákona č. 114/1992 Sb., ale dle okolností případu – zejména obsahu jeho stanov – se může rozšířit i na další zájmy, jejichž ochranu je sdružení oprávněno hájit: *„Se stěžovatelem b) lze souhlasit v tvrzení, že samy stanovы nemohou aktivní legitimaci žalobce založit. Stanovы sdružení pouze sdělují veřejnosti hlavní cíle činnosti daného sdružení, přičemž spektrum těchto činností může být poměrně pestré. Pokud však zároveň zákon přiznává občanským sdružením jako právníckým osobám v souvislosti s některou z činností v těchto stanovách uvedenou aktivní legitimaci k účasti ve správních a navazujících*

soudních řízeních, pak se sdružení, které se této legitimace domáhá, může na své stanovy v tomto smyslu odvolat.“ (Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 88/2008 - 301 ze dne 6. 8. 2009.)

Na druhé straně žalobcova aktivní legitimace není bezmezná, jak se zřejmě domnívá. Spolek nemůže – jakmile se stane účastníkem řízení na základě některého ze složkových zákonů – uplatňovat námitky jakéhokoli druhu jen proto, že odpovídají cílům zakotveným v jeho stanovách. Dovedeno do krajnosti by se pak spolek účastníci se řízení na základě zákona o ochraně přírody a krajiny mohl vznášet libovolné námitky např. ohledně vhodnosti rekonstrukce památkově chráněné stavby či na úseku požární ochrany; takové postavení však zákon spolkům nepřiznává. Mezi uplatněnými námitkami a zájmy, jejichž ochrana založila žalobcovu účast v řízení, tak musí existovat obsahová spojitost, již nepochybně lze vysledovat mezi ochranou přírody a krajiny a ochranou vody či ovzduší, neboť se jedná o jednotlivé složky životního prostředí – a žalobce je dle svých stanov primárně zaměřen na ochranu životního prostředí –, nikoli však již mezi ochranou přírody a krajiny a ochranou památkově chráněných staveb. Aktivní legitimaci v řízení dle § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, tento zákon žalobci b) nepřiznal.

Jelikož žalobce b) mohl v územním řízení uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém je projednávaným záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se dle zvláštního právního předpisu zabývá (§ 89 odst. 4 věta třetí stavebního zákona), soud se nemohl zabývat jeho námitkou týkající se rozhodnutí odboru kultury a památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy č. j. MHMP 52981/2004/Stj ze dne 29. 6. 2004, vydaného dle § 14 zákona o státní památkové péči. Aktivní legitimaci ke vznesení této žalobní námitky pak soud neshledal ani u žalobce a), neboť vlastník sousední nemovitosti může uplatňovat námitky proti projednávanému záměru toliko v rozsahu, jakým je jeho právo přímo dotčeno (věta třetí naposled citovaného ustanovení).

V prvním žalobním bodu žalobci brojí proti zastaralé rozptylové studii a tomu, že žalovaný zcela opomněl jejich výhrady vůči překračování imisních limitů PM₁₀ a absenci měření a vyhodnocení imisí PM_{2,5}.

Soud přisvědčuje žalobci v tom, že rozptylová studie, z níž správní orgány vycházejí, musí pro splnění svého účelu odrážet aktuální imisní situaci. Na druhé straně však nelze souhlasit s žalobcovým požadavkem, aby byla studie aktuální ke dni vydání druhostupňového rozhodnutí. V případech, kdy mezi vypracováním studie a takovým rozhodnutím uplyne delší čas – např. v důsledku zrušení některého z rozhodnutí, byť i z nesouvisejících důvodů –, by totiž opakované vypracovávání všech potřebných studií řízení neúměrně finančně i časově zatížilo, aniž by se však okolnosti případu nutně změnily. V takových případech je třeba přistoupit k vyhotovení nové studie tehdy, když existují konkrétní důvody svědčící o změně imisní situace. Samotná skutečnost, že od vzniku rozptylové studie v lednu 2008 – vypracované ostatně právě z důvodu zastaralosti dříve předložené studie – a vydáním napadeného rozhodnutí uplynuly téměř čtyři roky, tedy není důvodem pro jeho zrušení. Obecné tvrzení, že „se provoz na pozemních komunikacích v Praze zvyšuje cca o 5 - 7 % ročně,“ přitom nelze považovat za dostatečně konkrétní a podložený důkaz o tom, že se poměry v dané lokalitě změnily.

Žalobci nicméně v odvolání namítli, že se rozptylová studie vůbec nezabývá měřením částic PM_{2,5}, pro které od roku 2011 platí závazné limity. Kromě toho zpochybnili metodiku výpočtů studie, jež dle jejich názoru vychází výhradně z extrapolace měření z jiných, vzdálených lokalit, a je tudíž zatížena velkou systémovou nejistotou, a neobsahuje žádnou verifikaci údajů. Žalovaný se při vypořádání tohoto okruhu námitek omezil na obsáhlou citaci z Potvrzení závazného stanoviska odboru ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy, vydaného dne 26. 4. 2011 Ministerstvem životního prostředí. V něm ministerstvo mimo jiné uznalo, že původní rozptylová studie z roku 2004 byla zastaralá a neúplná, pročez byla předložena nová, aktuální rozptylová studie, v níž *„bylo hodnoceno jak imisní pozadí dotčené lokality, tak imisní příspěvky vyvolané provozem umísťované stavby. Jako relevantní znečišťující látky z vyvolané dopravy a umísťovaných středních zdrojů znečišťování ovzduší byly uvažovány oxid dusitý (NO₂), benzen a částice frakce PM₁₀. V závěru rozptylové studie je konstatováno, že v dotčeném území nejsou překračovány imisní limity znečišťujících látek s výjimkou limitu denní průměrné koncentrace částic PM₁₀, jež je překračována na velké části území Prahy. Dále je pak v závěru konstatováno, že imisní příspěvky oxidu dusičitého budou velice malé a jedinou významnější zátěž budou představovat částice frakce PM₁₀, pocházející ovšem převážně ze stavební činnosti ve fázi výstavby“* (str. 6 a 7).

Obecně platí, že se správní orgán ve svém rozhodnutí musí vypořádat se všemi námitkami, neboť je to on, kdo vydává územní rozhodnutí (případně rozhoduje o odvolání proti němu) a komu to ukládá správní řád v § 68 odst. 3. Pokud se však jedná o odvolací námitky směřující vůči závaznému stanovisku vydanému na základě zákona dotčeným orgánem ve smyslu § 136 správního řádu, které není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu (§ 149 odst. 1 správního řádu), může se správní orgán plně odvolat na potvrzení závazného stanoviska vydané v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu. Podle tohoto ustanovení *„[j]estliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků.“* Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 68/2008 - 126 ze dne 17. 12. 2008 konstatoval, že *„dotčené orgány státní správy nejsou v pozici účastníků řízení, nýbrž zaujímají postavení sui generis; podstatou tohoto postavení je odborná pomoc stavebnímu úřadu, který stavební řízení vede, a dále hájení zájmů, které jsou svěřeny do jejich věcné působnosti. Zmíněná pomoc se projevuje ve formě vyjádření, stanovisek, závazných stanovisek, rozhodnutí atd., jimiž se dotčené orgány státní správy vyjadřují k umístění stavby do území,“* a v rozsudku č. j. 4 As 25/2009 - 163 ze dne 30. 9. 2009 doplnil, že *„v pravomoci stavebního úřadu není přezkoumávat stanoviska (podkladové správní úkony) dotčených orgánů státní správy. Dotčené orgány státní správy se v nich vyjadřují ke specializovaným otázkám, které si z důvodu nedostatku odbornosti nemůže posoudit stavební úřad sám. Stavební úřad je jejich vyjádřeními vázán a do značné míry při jejich pořizování plní roli koordinátora a jeho úlohou je zajistit mezi jednotlivými stanovisky soulad.“* Konečný závěr, zda posuzovaná stavba je či není v souladu se všemi chráněnými zájmy, je nicméně plně v kompetenci stavebního úřadu, jenž je povinen zhodnotit, zda přípustnost návrhu z pohledu jednotlivých chráněných zájmů znamená i přípustnost návrhu v řízení o umístění stavby při kumulaci všech dopadů

plynoucích z těchto odborných stanovisek v jejich celku (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 88/2008 - 301 ze dne 6. 8. 2009).

Ke způsobu vypořádání námitek směřujících vůči závaznému stanovisku Nejvyšší správní soud judikoval, že „[p]okud účastník stavebního řízení poukazuje na konkrétní skutečnosti, které zpochybňují některé závěry obsažené v předložených stanoviscích, musí se s těmito tvrzeními stavební úřad důkladně zabývat, a to i když stanoviska dotčených orgánů státní správy konstatovala dodržení stanovených limitů a norem. Vlastní existence stanovisek dotčených orgánů státní správy neznamená, že stavební úřad jeho základní povinnosti učinit finální závěr a rozhodnutí. Předložená stanoviska mu k tomu mají pomoci a jeho rozhodování ulehčit. Nejsou však sama o sobě kritériem, které by bez dalšího poukazovalo na nedůvodnost předložených námitek“ (rozsudek sp. zn. 4 As 25/2009). Koncepce vzájemných vztahů mezi dotčenými a rozhodujícími správními orgány je přitom ve staré (správní řád z roku 1967, stavební zákon z roku 1976) a nové právní úpravě zásadně shodná, a proto lze i na novou právní úpravu aplikovat dřívější závěry správních soudů, jak potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 1 As 68/2008.

Žalovaný ve svém rozhodnutí – ani vlastními úvahami, ani citacemi potvrzení závazného stanoviska – žádným způsobem nereflektoval konkrétní výhrady vůči způsobu měření imisí v lokalitě umístění stavby, ani námitku, že nebylo provedeno měření imisí částic PM_{2,5}, ač to nařízení vlády č. 597/2006 Sb. od 15. 3. 2011 dle názoru žalobců vyžadovalo; žalobci přitom upozorňovali na mimořádnou zdravotní škodlivost těchto částic. Za přijatelné pak nelze považovat ani vypořádání se s námitkou, že imise částic PM₁₀ překračují nejvyšší dovolené limity. Jestliže správní orgán uznal, že v dotčeném území jsou překračovány imisní limity denní průměrné koncentrace částic PM₁₀, a že v důsledku umístění stavby dojde k dalšímu zvýšení koncentrace těchto částic, pak nemohl zároveň uzavřít, že je záměr v souladu s právními předpisy, neboť úlohou správních orgánů je právě dodržování zákonnosti; v argumentaci správních orgánů je tak zjevný rozpor. V této souvislosti soud upozorňuje na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku č. j. 1 As 135/2011 - 246 ze dne 31. 1. 2012, dle něž „veřejnoprávní úprava ochrany před hlukem je na rozdíl od úpravy soukromoprávní vysoce formalizovaná, spojená s exaktními limity. [...] Není možné, aby správní úřady přistupovaly k závazným a přesně stanoveným veřejnoprávním limitům dle svého uvážení, ne-li dokonce svévolně. [...] Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že je-li řada staveb umísťovaná do území, v němž jsou hlukové limity překročeny, nelze argumentovat tím, že každá jednotlivá stavba představuje jen nevýznamný, byť měřitelný přírůstek již stávající hodnoty hluku.“

Žalovaný opominutím uvedených námitek zatížil své rozhodnutí vadou řízení, jež mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Důvodná naopak není námitka týkající se posouzení vhodnosti stavby z hlediska architektonického a urbanistického. Žalobci tvrdí, že se žalovaný vůbec nevypořádal s jejich argumentací, že umísťovaná stavba se svými extrémně dlouhými fasádami a průčelím bude v kontextu bodové zástavby v zahradách (vily a viladomy) představovat lokální dominantu, jež nemá v okolí obdoby. Žalovaný ve svém rozhodnutí citoval stanovisko Ministerstva životního prostředí č. j. 510/500/11 17045/ENV/11 ze dne 15. 8. 2011, dle něž „stavba nebude svým rozsahem, výškovou i prostorovou členitostí stavebních

prvků objektů a při využití svažitosti terénu, jakož i charakterem (obytná zástavba) představovat určující prvek území, nenaruší horizont svahu, a to ani v dálkových pohledech. [...] K zapojení stavby do krajiny přispějí sadové úpravy nezastavěné části území, i když se, logicky, v blízkém pohledu novostavba domů v daném místě, na dosud nezastavěných a nekultivovaných zahradách, projeví. Záměr se nedotkne významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, ani neovlivní měřítko a existující poměry rozložení jednotlivých přírodních a ostatních prvků v krajině” (str. 7). Kromě toho pak žalovaný citoval argumenty stavebního úřadu, dle něž „[z]áměr je zpracován v souladu se stanovenou mírou využití území a v části plochy, kde míra využití území stanovená není, je umístěna budova se shodnými parametry. Návrh domů opticky evokuje dojem viladomů a zachovává koncepci rozvolněné zástavby městského typu. Navazuje na uliční frontu, založenou na severní straně ulice U Nikolajky objektem čp. 382 na pozemku č. parc. 2401/1 v k.ú. Smíchov. Vystupující hlavní kubus domu podporuje dojem stavby několika domů s jednotlivými střechními nástavbami. V pohledu z ulice jsou oba domy složeny ze tří kubusů, které jsou zakončeny lehkými ustupujícími nástavbami s vertikálním členěním. Pro dosažení domu viladomů jsou spojovací krčky opticky potlačeny jak svou výškou, tak i výrazným ustoupením, za hlavní plán fasády (o 2,35 m až 3,45 m). Opticky jsou odlišeny i samotné hlavní hmoty mezi sebou, a to rytmiací okenních otvorů a jejich rozměry, a dále použitými materiály. Členění hmot umožňuje vnímat objekty z možných frekventovaných pohledových os jako jednotlivé domy. Výškové řešení kopíruje v návaznosti na terén výškovou hladinu založenou sousedním bytovým objektem“ (str. 4).

Žalovaný tedy na všechny v žalobě předestřené výhrady reagoval, a zejména citovaná argumentace stavebního úřadu přesvědčivě vysvětluje, že, a jakým konkrétním způsobem, umísťovaná stavba – díky evokaci viladomů (mimo jiné pomocí členění hmot do jednotlivých kubusů a ústupu spojovacích krčků), poloze vzhledem ke svahu, návaznosti na již založenou uliční frontu či podobnosti s již existujícím objektem – nenarušuje nepřipustným způsobem rozvolněnou zástavbu městského typu. Ačkoli tedy žalobci označují argumentaci žalovaného za „naprosto nedostatečnou“ a „zcela povrchní“, zabývá se jejich konkrétními argumenty a ve skutečnosti je rozsáhlejší a hlubší než jejich vlastní žalobní body.

K námitce týkající se posouzení osvětlení a oslunění soud uvádí, že žalovaný se žalobcem tvrzeným rozporem mezi dvěma studiemi této problematiky – první z nich, vypracovanou Ing. Kaňkou, Ph.D., předložil žalobce, druhou z nich, vypracovanou společností STOPRO, předložil stavebník – zabýval a dospěl k závěru, že mezi nimi není žádný rozpor, který by mohl zpochybnit posuzovaný záměr, a zákonné požadavky na osvětlení a oslunění jsou splněny. Vyšel přitom ze studie Ing. Kaňky, Ph.D. z března 2011, předložené stavebníkem, jenž v úvodu předeslal: „V lednu 2014 jsem pod zakázkovým číslem 139104 vypracoval na akci světelně technickou studii (dále jen studie č. 1), která posoudila zastínění sousedního domu č.p. 382. V září téhož roku vypracovala stejný posudek (dále jen studie 2) firma STOPRO spol. s r.o. Ve vypočtených údajích o oslunění se obě studie shodují. [...] Naopak ve vypočtených hodnotách činitele denní osvětlenosti uvnitř posuzovaných prostor se obě studie liší. Ve studii 1 se konstatují nevyhovující hodnoty a je vypočteno, že vyhovujících hodnot by bylo možné dosáhnout až po zvětšení vzájemného odstupu mezi budovami o 25 m. Ve studii 2 jsou konstatovány hodnoty vyhovující normě. Cílem této studie (studie 3) je: 1) vysvětlit rozpor mezi výsledky studie 1 a studie 2, 2) znovu posoudit stínění domu č.p. 382 projektovanou

novostavbou podle současných platných norem a předpisů.” Příčinu odlišných závěrů prvních dvou studií spatřovala třetí studie v „*použití odlišných hodnot koeficientů vstupujících do výpočtu*“, a „*možná se též projevilo použití dvou různých výpočetních programů s možnými rozdílnými algoritmy*“. Výsledkem třetí studie pak bylo, že „*realizací novostavby objektu A obytného souboru Nová Nikolajka nedojde k nadměrnému zastínění sousedního obytného domu č.p. 382. Novostavba je v souladu se současně platnými předpisy o oslunění a denním osvětlení.*“ Žalovaný proto shrnul, že k zadání revize posudků znaleckým ústavem „*nebyl důvod. Obě studie nebyly v rozporu, obě připouštěly, že stavba je z hledisek, které byly sledovány, možná. [...] odvolatelé na podporu svých tvrzení, vyslovujících nesprávnost závěrů v této oblasti, nepředložili žádný materiál, který by jimi tvrzené skutečnosti prokazatelně dokládal.*”

Samotná námitka, že mezi dvěma studiemi předloženými účastníky řízení existuje rozpor, není důvodem pro ustanovení znalce, pokud se správní orgán s tímto tvrzeným rozporem věcně vypořádá (v tomto případě pomocí další studie), sezná, že zde žádný rozpor není, a konstatuje, že zamýšlená stavba splňuje všechny podmínky vyžadované právními předpisy. Ve správním řízení totiž platí zásada volného hodnocení důkazů, k jejichž provedení lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy (§ 51 odst. 1 správního řádu). Žalobci v žalobě neuvedli žádné konkrétní skutečnosti, jež by zpochybnily zjištění obsažené ve studii č. 3 a z nich plynoucí závěr žalovaného, proto soud nemůže přezkoumat, zda je tento závěr správný, zda mezi studiemi č. 1 a 2 skutečně nejsou žádné rozpory, ani zda jsou podmínky pro osvětlení a oslunění splněny; soud totiž může žalobu přezkoumat jen v mezích žalobních bodů, které nemůže za žalobce dotvářet. Vadou v postupu žalovaného není bez dalšího ani to, že studii č. 3, předloženou stavebníkem, vypracovala stejná osoba jako studii č. 1, předloženou žalobci. Soudu není zřejmé, jak by tato skutečnost měla zpochybnit její věrohodnost; pokud žalobce uvádí, že zhotovitel studie v takovém případě „samozřejmě nemá žádný zájem na zpochybňování své práce“, je to argument svědčící právě o opaku, neboť dřívější posudek Ing. Kaňky, Ph.D. podporoval dle tvrzení žalobců právě jejich stanovisko, nikoli stanovisko stavebníka, které podporuje jeho pozdější posudek.

V pátém žalobním bodu žalobci namítli, že nebyl přezkoumán soulad stavby se zákonem č. 20/1987 Sb. a s vyhláškou 10/1993 Sb. hl. m. Prahy, ačkoli je stavební pozemek součástí památkové zóny Smíchov, chybělo příslušné závazné stanovisko a žalovaný s touto stěžejní námitkou nevypořádal; odkaz stavebního úřadu na 5 let staré rozhodnutí OPP MHMP, vztahující se k jiné DÚR a k odlišnému řešení některých částí souboru, nelze nyní použít. Tento žalobní bod v podstatě kopíruje žalobní bod č. 3, jímž se už soud zabýval a konstatoval, že výhrady žalobců k posouzení stavby z hlediska památkové péče jsou nepřipustné, neboť nejsou k jejich vznesení aktivně legitimováni. Žalovaný k nim tudíž nebyl povinen přihlédnout, a jako nadbytečné je třeba hodnotit tu část odůvodnění, v němž vysvětlil, že stavba ve své aktuální podobě byla předmětem posouzení OPP MHMP, avšak vydané pravomocné rozhodnutí není závazným stanoviskem ve smyslu nového správního řádu, protože je nelze přezkoumat postupem dle § 149 tohoto zákona.

V šestém žalobním bodu žalobci opět uplatnili své výhrady vůči architektonické a urbanistické vhodnosti umísťované stavby, která se svým půdorysem a dlouhými

fasádami nezapadá do prostředí bodové zástavby; žalovaný k této námitce dle tvrzení žalobců toliko konstatoval, že záměr je v souladu s uvedenými ustanoveními OTHP. Toto tvrzení žalobců není pravdivé; jak soud již shora odůvodnil, žalovaný se v napadeném rozhodnutí touto problematikou zabýval a k výhradám žalobců se na str. 4 a 7 konkrétním způsobem vyjádřil; přijatelností stavby z hlediska koeficientů (jejichž překročení žalobci ostatně v žalobě ani netvrdili) a umístění do stabilizovaného území se pak zabýval na str. 5. Zamítnout je třeba i výhradu, že posuzování umísťované stavby vzhledem k domu na pozemku parc. č. 2401 je neadekvátní, protože i tento dům [v němž žalobce a) bydlí] představuje v lokalitě závalu: jedná se o stavbu, jež se v lokalitě skutečně nachází a byla realizována v souladu s právními předpisy, takže je posuzování vhodnosti nových staveb s ní naprosto pochopitelné. Každá nově umístěná stavba – a o těch rozsáhlých to platí obzvlášť – však poměry v území do jisté míry mění, takže rozhodně neplatí žalobci naznačovaná these, že dojde-li k povolení jedné rozsáhlé stavby, musejí být povoleny i všechny další s podobnými parametry.

Žalobci dále uvedli, že jim bylo napadené rozhodnutí doručeno bez stran č. 5 a 6. Vzhledem k tomu, že však zároveň označili toto doručení za nadbytečné, vadné a bez procesních důsledků, a ostatně také vzhledem k jejich zřejmé obeznámenosti s obsahem přezkoumávaného rozhodnutí, není zřejmé, jakým způsobem je měla tato skutečnost zkrátit na jakýchkoli jejich právech.

Naprosto neurčitou, a tudíž podrobněji neprojednatelnou, soud shledal argumentaci žalobců v osmém bodě žaloby, kde uvedli, že žalovaný rezignoval na aktuální zjištění stavu v lokalitě a omezil se na citace z podkladů a z rozhodnutí prvního stupně a na konstatace, že předpisy jsou dodrženy, aniž by to logicky a přesvědčivě doložil a vyargumentoval; jeho důvody jsou hrubě nedostatečné, neúplné a nepřesvědčivé. V podstatě se jedná o zobecnění předchozích žalobních bodů, s nimiž se soud již shora vypořádal.

V doplnění žaloby ze dne 10. 2. 2014 žalobce a) obsáhle argumentoval, že umísťovanou stavbou dojde k překročení maximální povolené míry využití území ($KPP = 0,8$), a tento svůj názor doložil odborným posouzením doc. Ing. arch. Jana Mužíka, CSc. ze dne 31. 1. 2014. Žalobce v tomto podání výslovně uvedl, že se nejedná o nový žalobní bod, nýbrž jen rozvinutí šestého bodu původní žaloby. Tak tomu však není. Žalobce v žalobě překročení maximální povolené míry využití území nenamítal, ba naopak uznal, že míra využití území je z hlediska koeficientů „vyšroubovaná na doraz“ (KPP navrhovaného komplexu = 0,79943, KPP podle územního plánu = 0,8). Výhrady obsažené v označeném žalobním bodě směřovaly toliko vůči poměrování umísťované stavby s jinou „hyzdící“, právě žalobcem a) obývanou stavbou, vůči urbanistickému a architektonickému pojetí stavby, spornému použití zásad platných pro stabilizované území a uplatnění zásady rovnosti v územním řízení. Námitku ohledně překročení maximální povolené míry využití území tak žalobce poprvé uplatnil až dva roky po podání žaloby, soud se jí proto dle § 71 odst. 2 s. ř. s. nemůže zabývat.

Stejně je třeba hodnotit námitky obsažené v druhém doplnění žaloby ze dne 4. 3. 2014. V něm žalobce a) upozorňuje na rizika spojená s nestabilitou svahu, s opatřeními ovlivňujícími hladinu podzemní vody a na nadlimitní dopravní zatížení a nevhodné

dopravní řešení umísťované stavby. Jedná se o zcela nové žalobní body, soud se jimi proto nemohl zabývat.

Na podkladě uvedeného soud uzavírá, že žalovaný porušil ustanovení o řízení tím, že se žádným způsobem nevypořádal s námitkami žalobců, spočívajícími ve výhradách vůči způsobu měření imisí v lokalitě umístění stavby a vůči tomu, že nebylo provedeno měření imisí částic PM_{2,5}, ač to právní předpisy vyžadovaly; nevyhovující je kvůli své vnitřní rozpornosti taktéž vypořádání námítka, dle níž imise částic PM₁₀ překračují nejvyšší dovolené limity, neboť žalovaný bez dalšího převzal stanovisko dotčeného orgánu, že zákonné limity jsou sice překročeny, avšak na území hl. m. Prahy se tak děje často. Tyto námitky lze přitom označit za zásadní, neboť se týkají ochrany zdraví obyvatel dané lokality. Soud proto zrušil tu část napadeného rozhodnutí, kterou bylo rozhodnuto o odvolání žalobců, dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku bude správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci měli ve věci plný úspěch, proto mají proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o žalobě, jež u každého žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2.000 Kč a z nákladů zastoupení advokátem. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů, tak, že jsou tvořeny podle § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 odměnou za dva úkony právní služby uvedené v § 11 odst. 1 písm. a) a d) [převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby] ve výši 2.100 Kč za každý tento úkon a podle § 13 odst. 3 související náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý tento úkon. Náhradu nákladů v celkové výši 6.800 Kč je žalovaný povinen zaplatit každému z žalobců k jeho rukám, neboť zastoupení advokátem zaniklo v případě žalobce a) vypovězením plné moci a v případě žalobce b) vyškrtnutím JUDr. Petra Kužvarta ze seznamu advokátů.

Osobám zúčastněným na řízení nevznikly žádné náklady v souvislosti s plněním soudem uložené povinnosti, neboť jim soud žádnou takovou povinnost neuložil, proto nemají dle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem v Brně, Moravské náměstí 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední

den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. srpna 2016

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

Jana Válková